

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Z dnem 1. oktobra t. l. se prične naročevanje za zadnje četrtletje tega leta.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 17. septembra.

„Ruski Kurjer“ prinesel je v 239. številki dne 30. avgusta (po pravoslavnem koledarju) povodom prihoda ruskega carja v Varšavo za Poljake jako simpatičen članek, kojega glavne misli tu v kratkem podamo svojim bralcem: Zgodilo se je, kar se je dolgo pričakovalo. Car je obiskal Varšavo, stolico starega poljskega kraljestva.

Ta stolica videla je v svojej sredi svojega „poljskega kralja“, in v duhu mi vidimo, kako navdušeno je pozdravilo prebivalstvo onega, v čegar rokah je po božjej volji bodočnost in osoda poljskega naroda. Ko je stopil na Varšavska tla, podali so mu mestni zastopniki po starem slovanskem običaji kruha in soli, in car jim je rekel: „Prosim, sporočite prebivalcem Varšavskim, da se jim zahvaljujem; vesel sem, da sem tukaj.“

V teh besedah bilo je povedano vse, kar more pokazati v pravej luči odnošaje mej ruskim carstvom in poljskim narodom.

Ruskega carja je „veselilo“ biti v Varšavi sredi Poljakov! Zakaj bi pa tudi ne bil vesel? Mari

Rusija nema baš v poljskem prebivalstvu dragocene sile, poštenih in zvestih podanikov? Ko je pozabil poljski narod vse bede, ki so ga zadele, in se izročil v božjo voljo, začel je zopet živeti življenje kulturnega naroda, naroda, ki je sposoben, da doseže višjo stopinjo civilizacije. Skrbno obdeluje svojo zemljo, dovršuje in razvija obrtnijo in trgovino, uspešno dela na polji umetnosti in slovstva. Poljski narod ni zakopal svojih talentov, kakor leni hlapec, temveč jih pridno rabi in razvija v svojo korist in korist vsega slovstva.

Iz tega je razvidno, zakaj se je car izrazil, da je „vesel“ v sredi Poljakov.

Je li mogoče, ne veseliti se mej narodom, tako udanim svojej cerkvi in duhovenstvu, mej narodom treznim, poštenim, delavim, ki goreče ljubi svojo domovino, svojo zgodovino, svojo deželo, svojo civilizacijo in svojo bodočnost? Mej takim narodom se lahko diše... Poljska dežela ni gola pustinja, ampak vrt, obdelan s pridnostjo in umnostjo mnogih pokolenij; to je trgovsko-obrtna zelenica, ki ne konkurira samo z ostalimi ruskimi kraji, ampak tudi s sosednimi inozemskimi deželami.

Ne smemo pozabiti, da je Poljska predstraža proti germanizmu. V tem njenem položaji, v tej roli in tem značaji biva njena čarobna sila. Po geografskejši legi čaka poljski narod jako važna rola v borbi nemškega sveta s slovanskim. Valovi germanizma, udarjajoči ob poljsko skalo, se že razbijajo in nič več si Nemci ne smejo domišljevati, da bodo pretvorili poljsko pleme v telo germanskega „Vaterlanda“.

Zato se pa ruski narod in časopisje ne sme šopiriti proti Poljskeji, temveč posnemati mora svojega vladarja in kazati Poljakom nasproti isto pravico ljubje, isto prijaznost in spoštovanje, kakor proti drugim narodnostim ruskega carstva.

Bratska naroda ruski in poljski morata pozabiti svoje zgodovinske razpore, ko se treba boriti proti skupnemu sovražniku. Preteklost se mora umakniti interesom sedanjosti in bodočnosti, to tembolj, ker ni več daleč trenutek, ko bode ruski narod s samo žrtvovanjem v boji z vnašnim sovražnikom imel priliko, poplačati narodu poljskemu vse udarce, katere je v teku stoletij slednjemu prizadel.

Da bi pale vse pregrade mej poljskim in ruskim narodom, da bi ničesar več ne motilo njihovega bratskega prijateljstva, zaupanja, mejsebojnega spo-

štovanja in trudapolnega dela na zgodovinskem potisku! To je tudi vladarska volja ruskega carja.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja v 16. dan septembra 1884.)

Po govoru Dežmana, včeraj priobčenem, po prime besedo deželni predsednik gosp. Winkler, rekoč, da bi ne bil pričakoval, da se bode v tej zadevi iskal povod, tako srdito napadati vlado. Vladi se je predbacivalo, da je posegala v volilno agitacijo strank in da je s svojimi sredstvi delovala na to, da je bil izvoljen takozvani vladni kandidat g. Obresa. Ta očitanja so vsa neopravičena. Izmej volilcev samih postavil se je kandidat in da je volitev zmerne kandidata podpiral slovenski oficijozni list, je naravno. A za vse, kar je v tem listu, vlada ne more odgovarjati, tudi ne odobrava vsekdar načina, kakor se bojuje. (Dr. Vošnjak kliče: Čujte! Čujte!) Za vse to je odgovoren urednik, ki je prevzel odgovorno uredništvo. Vender pa, pravi deželni predsednik g. Winkler, doslej v oficijoznem slovenskem listu ni zapazil ničesar, kar bi bilo dostojnosti vlade protivno. Ako se je vojeval oficijozni list z vnetostjo, treba je pomisliti, da se je od nasprotne strani tudi ognjevit pisalo. Vlada ni mogla želeči, da bi zmagal nasprotni kandidat, o katerem zna, da se ni kazal prijatelja vladnej politiki, katera dela na spravo strank in narodnostij. Zato je vladi bilo ljubše, da je bil voljen zmerni kandidat g. Obresa, kateri če tudi ni odločen pristaš vlade, jej vender ni sovražnik in za tega delj je oficijozni slovenski list zastopal istega kandidata. Gospodu Dežmanu menda tudi izvolitev nasprotne kandidata ne bi bila po godu, saj se še spominja, da je šestokrat z njim bojeval se v zbornici in da njegov nasprotnik ni bil posebno izberčen v boji niti v argumentih niti v besedah. Zato pa je vlado veselilo, da je prodrli zmeren kandidat. Nadalje pravi, da vidi v deželi le dve glavni stranki, nemško (ta je se ve da prva! Op. por.) in slovensko, samo ti dve imati pravico do obstanka in nalog obema tudi tu v deželnem zboru je: pomirljivo skupaj živeti in delovati v blagor dežele. Zatorej vlada poslanca, ki v tem smislu deluje, zmiror z veseljem pozdravlja. Kar se je govorilo o vladnih agentih, ki so uplivali na volitve, ni njemu o tem nič znanega. On (deželni predsednik) ni nobenega odposlal, nobenega poznal in tudi proti no-

LISTEK.

Kitaj in njegove naprave.

Časniki in javno mnenje.

(Dalje.)

Tako in nič drugače mi razumemo narodno zastopstvo. Urejeno je jako prosto in nema nikakih težav, pri nas ni onih neugodnostij, ki so združene vedno s parlamentarizmom. Naša država ni nič drugega, kakor zveza rodbin. Njeni glavar, car, pazi in varuje pravice vseh podložnih z oblastjo, ki je posvečena po večstoletnej zgodovini. Ako bode država potrebovala premen osnovnih naprav države v imenu naroda, zgodile se bodo brez najmanjših nemirov, ker jih bode vzbudila samo želja ohraniti mir države. Pa do podobnega prevrata je še daleč. Inozemski časnikarji v naših primorskih mestih se vedno trudijo pri nas napraviti ustajo s širjenjem zapadno-evropskih idej, pa najbrž so se že preverili, da je to nemogoče.

Zato, da bi prepričali nas, da naše naprave ne ugajajo več, neso zadosti časniki in debeli mesečniki, ampak nas treba s skušnjo prepričati o istinitosti nam ponujanih blagrov. Ne moremo se odločiti za nobene novotarje, predno ne presodimo njih posledic. Zapadna civilizacija hoče pridreti k nam, poplaviti nas s silo. Nekdaj so barbarske čete tako poplavljele dežele, pa ne z namenom, širiti do brote, temveč le razdirati cvetoče države. Civilizovani narodi delajo ravno tako, samo s tem izgovorom, da hočejo povzdigniti srečo na zemlji. Nasilstvo je skrajna točka napredka. V Kitaji, kakor povsod, kjer živé človeška bitja in z borbo za obstanek hočejo doseči srečo, za pravi, blagodejen napredek velja ta, kateri čuva mir in ovira uboštvo. Vojna in uboštvo sta dve šibi za človeštvo. Isti dan, ko se Kitajci preverijo, da nova načela, s katerimi se ponaša zapadna civilizacija, rešijo svet teh dveh nadlog, takoj se bodo vrgli jim v naročje. Kdor nas pozna, tega ne bode dvomil.

Poglejmo, kako z nami delajo Evropeci?

Kaka blaga privražajo v naše mejarodne luke?

Pred vsem ognjestrelsko orožje. Mi smo se nadejali dobiti od njih mirnih orodij, a oni nam prodajajo vse mogoče vojne priprave. Namesto blaginje civilizacije, usiljujejo nam militerizem.

In potem se pritožujejo, da njim ne zaupamo!

Jaz povem odkritosrčno, četudi bi to morda ne ugajalo mojim protivnikom. Mi iz vsega srca sovražimo vojno in vse, kar bi utegnilo rušiti mir, in vzbujati vojni duh. Čemu je nam treba vojne, katera vzbuja strah vsakej materi? Ali bomo kake blagosti dobili, ako oborožimo vseh 400 milijonov naših podložnikov? Kje je tu napredek? Odvrčati narodna bogastva od njih naravnega naznačenja, samo zato, da bi napravili vojsko doma; uvajati razne zlorabe, je po mojem mnenju pravstveni propad. Mi nikdar ne bomo smatrali militerizma za element civilizacije; nasproti ga mi smatramo za povrat k barbarstvu.

V Kitaji se, kakor sem že omenil, vsaka nova teorija podvrže strogeji kritiki. Kritika se ne tiče samo dostojinstev kake sisteme, temveč tudi koristij, katere bode prinašala. Vzemimo železnice. Nam neso

benemu izrekel želje, kdo da naj bode voljen, a pričakoval je, da bode voljen spravi v deželi prijazen mož. Kar se pa tiče slovenskega oficijoznega lista, na to bode pa že g. Šuklje odgovoril.

G. Šuklje ni pričakoval, da se dode kaj debatovalo v tej zadevi. Vse je nepotrebna provokacija, pravnega povoda ni nobenega. Vse je le nekako posnemanje taktike g. Dežmana pristašev v deželni zboru štajerskem, kjer se je sicer verificiralo, a mnogo govorilo, da se je jedna zasolila sedanji vladi. G. Dežmana jezi, da nema njegova stranka večine v deželni zboru in da sedi sedanji deželni predsednik na tem mestu. Komično pa je, gledati g. Dežmana kot zagovornika volilne slobode, katerega stranka je l. 1877 gazila na nečuten način volilno svobodo in katera je izvršila famozne volitve v trgovinsko zbornico kranjsko. Naj se pogleda v zapisnike deželnega zbora in potem se bode videlo, katera vlada je volilno svobodo teptala prejšnja ali sedanja. Šuklje zagovarja potem svoje stališče kot urednik in navaja razliko med uradnim in oficijoznim listom. Slednjemu da je marsikaj svobodno, kar prvemu ni. Svoj program razvil je že lani v 6. dan oktobra v deželni zboru rekoč, da mora neplodni narodnostni prepir in boj prenehati ter da se mora prestopiti na realno stališče. Čim prej se to zgodi, tem bolje. Takrat, pravi Šuklje, so mu Nemci ploskali. Od g. Dežmana pa se ne bode učil doslednosti, kajti Dežmanova mati ni znala niti besedice nemški i. t. d. končne še pravi, da naj Dežmanu ne bode skrb za slovo v taboru slovenskem in da se gladijator, ki stopi v politično areno, ne more bojevati v gladijatorski rokočevanju.

Naposled oglašil se je še dr. Štrbenec ter zanikaval vsakršno vladno agitacijo. Omenil je tudi volilnih shodov v Postojini čes, da je obema nagajalo neugodno vreme, kajti pri prvem shodu je dež lila, pri drugem je pa solnce sijalo.

Volitev g. Obreze se je potem potrdila. Za njo glasovali so vsi narodni, nasproti pa vsi nemški poslanci.

Občni zbor slovenskega učiteljskega društva.

(Konec.)

Blagajnik g. Tomšič poroča o denarnem stanju društva, katero je štel 1. l. 109 pravih in 24 podpornih udov, vseh skupaj 133. Prirastlo njih je v zadnji čas še 8, tedaj je vseh skupaj 141. Dva vladna sta v pretečenem letu umrla, namreč Anton Stuhel, učitelj na Štajerskem, član društva od prvega početka in profesor Skaberne. Učitelj je bilo pri društvu le sedem (pač znamenje, da pri teh novodobnih gospicah v izobilju nadvladuje nemški duh! Op. por.). Dohodkov (meji temi se je stržilo za Žumer-Razingerjeve stenske table 30 gld.) 225 gld. 42 kr., stroškov pa 129 gld. 36 kr., preostanek 96 gld. 6 kr. Od stroškov spada največ za najemnine sobe, (prevzete od „Krainischen Lehrerverein“) in za hišno opravilo.

Predsednik g. Praprotnik opomni, da ker imajo Ljubljanski učitelji največ koristi od društvene sobe, bodo isti nabrali v kratkem med seboj posebne doneske za najemnino. Pregledovalcem računov izvolijo se gg. Potočnik, Kovšča in Levičnik.

Na vrsto pridejo posamični nasveti. Učitelj g. Rant oglašil je kot posebne predloge sklepe Postojinske učiteljske konference. Ker se i dva

predloga g. vodje Krške meščanske šole z istimi vjemata, sklene se, da se obravnavajo skupno. Prvi predlog obeh predlagateljev gre na to, naj bi se petletnice učiteljem ljudskih šol računile po 10% od plače, katero uživajo in naj bi se dovolila učiteljem na jednorazrednicah funkcijska doklada. G. vodja Lapajne pravi v utemeljenje svojih predlogov, da ljudski učitelji zopet trkajo na duri sl. deželnega zbora kranjskega, a to le iz potrebe. Sosedni učitelji so vsi boljše plačani, posebno štajerski, tudi koroški, in celo primorski učitelji so v nekaterih zadevah na boljšem, nego kranjski.

500 do 600 gld. plače ima le malokateri in tudi po takozvani Vestenekovi noveli se ni obrnilo dosti na bolje, zato je pač umestno, da se učitelji obrnejo do deželnega zbora s prošnjo: da učitelji, ki so najslabše plačani, dobivajo od sedanje plače 10% petletnice. Isto tako je opravičena prošnja, naj bi dobivali učitelji na jednorazrednicah funkcijsko doklado, kajti opravila imajo s pisarijami in drugimi opravili ravno toliko, če ne več, kakor vodje na večrazrednih šolah, ki imajo funkcijsko doklado. Na Koroškem imajo učitelji na jednorazrednicah 30 gld. funkcijske doklade. Ko bi se dalo na Kranjskem učiteljem na jednorazrednicah, katerih je kakih 100, po 25 gld. na leto bi to pač deželnega zaklada mnogo ne obtežilo.

G. Šuklje pravi, da smatra prošnje učiteljev v tej zadevi za opravičene in da se bode za iste potegoval. A za leto je pač malo upanja, da bi prodrle, ker je mnogo nasprotovanja in ovir, čemur je vzrok v prvi vrsti slabo denarno stanje kranjske dežele. Učitelji na jednorazrednicah imajo mnogo težav, že ker poučujejo otroke razne starosti, tem večja je njih zasluga za povzdigo ljudskega izobraženja. Naglašja tudi, da treba novih šolskih postav za Kranjsko, katere je on izdelovati počel, in katere bode do prihodnjega zasedanja izdelal. Potem se bode i materialno stanje ljudskih učiteljev zboljšalo. Dotle pa naj učitelji potrpe.

G. Lapajne opazi, da v očigled izjavi gosp. Šukljeja ne more umakniti svojih predlogov, na kar g. Šuklje opomni, da to ni bil namen njegovih razmotranj.

Gospod Bahovec pa misli, da bi se z ozirom na besede g. Šukljeja, ker letos ni nič upanja, brezuspešna prošnja opustila. Pri glasovanju vzprejmeta se oba nasveta jednoglasno.

G. Lapajne predlaga, naj bi se izrekla naučnemu ministerstvu zahvala za izdane dobre in lepe slovenske knjige za ljudske šole s prošnjo, naj bi naročilo ministerstvo šolskim oblastim posebno na Spodnjem Štajerskem in Koroškem, da te knjige tudi v šole uvedo, kajti na Štajerskem se okrajni šolski nadzorniki branijo slovenskih knjig in priporočajo le raji nemške knjige, če tudi so iste izdali privatni podjetniki. In vendar je slovensko drugo in tretje berilo tako izvrstno, isto tako dr. Močnik-ova računica, katera bode neizmerno koristila za uzgojo slovenske šolske mladine.

Gospod Žumer opomni, da naj se prosi pri ministerstvu za uk in bogočastje, da naroči uvedenje teh knjig v ljudske šole okrajnim šolskim oblastnim, kajti okrajni šolski nadzorniki nimajo s tem nič posla. S to spremembo vsprejme se g. vodje Lapajne-ta predlog. Na dalje vsprejme se predlog g. Ranta, naj bi se učiteljem šteli i prvi dve leti v pokojnino in naj bi se vsem učiteljem predplača

postavno določila. Zaradi stvarnih potrebščin za ljudske šole predlaga g. Rant prošnjo na deželni zbor, naj bi se zato po davkih nabrali doneski dali šolskim vodstvom v roke, kar se vsprejme. Isto tako se vsprejme predlog, naj se obrne društvo do naučnega ministerstva s prošnjo, da bi ukazalo, naj bi na deželi v ljudskih šolah šolske počitnice trajale tudi dva meseca, kakor v mestih. Tudi ta predlog se vsprejme občni zbor pa potem z „Živio“-in „Slava“-klici na cesarja po predsedniku g. Praprotniku zaključili.

V odbor so bili izvoljeni gg: Andrej Praprotnik, predsednik; I. Predika, podpredsednik; I. Tomšič, blagajnik; F. Govekar, tajnik; za odbornike: Anžlovar, Brezovnik, Lapajne, Stegnar in Žumer.

Pri obedu v čitalnici, katerega se je udeležilo jako mnogo učiteljev, vrstile so se navdušene napitnice s krasnim petjem.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. septembra.

V štajerskem deželni zboru je včeraj naznanil poslanec Jerman interpelacijo na cesarskega namestnika zaradi odpisa zemljiškega davka za vinograde, po trtni uši poškodovane. Deželni odbor je pa predložil predlog o zidani lokalne železnice v Rogatec ter priporočal, da se vsprejme projekt gospodov Klemensiewicza in Demutha in prevzame za 400.000 gld. akcij.

Česka poslanca Kvičala in Čelakovský se dogovarjata s klubom českých veleposestnikov, da bi se Kvičalin zakon v bolj zmernej obliki predložil deželni zboru. Rieger tudi posreduje, da bi se sklenil v tej zadevi kompromis med Čehi in klubom veleposestnikov. Veleposestniki ugovarjajo namreč Kvičale zakonu v prvotnej obliki, največ za tega delj, ker ugaia vladi, nekaj pa kar je narodna ideja še premalo prešinila kroge českých veleposestnikov. Tam je namreč mnogo konservativnih plemenitasev, ki so na videz narodni, v srci pa jim še vedno ugaia bolj nemški duh, ravno tako kakor pri nas na Kranjskem. Eduard Gregr in mnogo drugih poslancev je pa za to, da bi se ta zakon v prvotnej obliki predložil deželni zboru. Pa kaj bi to pomagalo, če se poslanci veleposestva zanj ne pridobijo? Ostal bi v manjšini. — Nemški odborniki so se udeležili seje Pražske trgovske zbornice, ki je bila v ponedeljek. Viktor pl. Riede je zahteval, da se potrdi v zapisniku, da se Nemci niso udeležili konstituiranja zbornice. Predsednik je ustregel tej želji. Ker je Sobotka opomnil, da Nemci ne bodo mogli narediti nobene opazke, ker so vsi prisotni nevedši českého jezika, prečital se je zapisnik tudi nemški. Sploh se povsod ozira predsedstvo in zbornična večina tudi na pravice Nemcev.

V gališkem deželni zboru je poslanec Hausner sprožil vprašanje o decentralizaciji železnic. Pritoževal se je, da se je vlada pri sestavljanju železniškega statuta jako malo ozirala na poljske želje. Decentralizacija, rekel je, ni škodljiva za varstvo države, to se vidi na Pruskem, kjer je tudi decentralizacija upeljana. Vprašanje decentralizacije je vprašanje kruha za Galicijo, kajti sedaj je tako daleč prišlo, da se celo za paznike pri železnici nastavljajo Nemci. Koncem je nasvetoval, da se voli posebna komisija za pretrgovanje novega statuta državnih železnic. Njegov predlog je bil vsprejet.

Liberalni časopisi strašijo zgornje-avstrijske konservativce, da bodo liberalci ostavili deželno zbornico, ko bi večina začela odločno delovati proti liberalnim načelom. To je pa le strašilo, da bi večino odvrnili od odločnega in uspešnega delovanja in čez šest let pri novih volitvah mogli kazati na neuspehe konservativne večine. Kako se liberalci boje nastopiti pasiviteto, vidimo v držav-

dopale, četudi so izvrstna naprava za vožnjo. Pa naj bodo še tako dobre, ali se pa morejo smatrati za koristne. Zdaj že ne. Ne ujemajo se z našimi običaji. Ko bi jih uveli, premenile bi se vse naše navade. Mi pa visoko cenimo naše rodbinske tradicije in visoko spoštujemo naše prednike in njih gornje. Parovoz uniči vse take tradicije na svojem potu. On nema ne srca, ne uma. Vede se kakor vihar.

Naš narod se še ni odločil, da bi se vozil z ognjenim konjem; ali mu to moremo zameriti, saj še nedavno ni hotela francoska akademija odobriti Fultonovega predloga o porabi para na ladijah. Kitajci ravno tako zaslužijo opravičenje, kakor učeniški akademije. Jaz pridem do zaključka, da je bolje prepustiti faktom dokazovati istinitost, kakor jo pa usiljevati, teptajoč z nogami stoletne tradicije in nrave.

Kitajci ničesar lahkomišelnost ne vsprejmo. Vselej se hočejo dobro prepričati o dobrem in slabem vsake novotarje. Pripovedujejo, da so se Francozi branili jesti krompir, ko se je jim usiljeval.

Narod ga še pokusiti ni hotel. Podobne stvari se vselej dogajajo, kadar se rabi nasilstvo. Z nami delajo skoraj ravno tako.

Vprašajte kakega Kitajca, kaj je Anglež? Odgovoril vam bode, da je trgovec z opijem. O Francozu vam bode rekel, da je misijonar. Glejte, po kakih lastnostih on pred vsem pozna tujce. Razumljivo je, da nikdar ne bode pozabil teh milih inozemcev, ki kvarijo njegovo zdravje, da napolnijo svoj žep, in se norčujejo iz njegovih idej. Jaz konstatujem samo fakta. Kako more biti kedaj trgovina z opijem in verska propaganda faktor napredka!

Tujci, ki prihajajo v Kitaj, imajo samo jeden smoter — spekulacijo, in kar je najčudnejše — ti spekulanti še prezirajo nas, ker jim ne zaupamo.

Vsak človek, ki ni naše narodnosti, imenuje se pri nas z občnim imenom tujec. Mi slabo razločujemo narodnosti; pa jaz trdim, da dobro ločimo dobre od zlih. Mi vemo, da so tudi tujci, ki spoštujejo našo narodnost in se ne posmehujejo našim naredbam. Pred vsem jaz omenim diplomatov, ki so se prikupili nam s svojo uljudnostjo in opravili naj-

kočljivejša naročila s takim taktom, da se mora pohvaliti njih civilizacija.

Za temi omenim učenjakov, ki se hočejo priučiti našemu jeziku in zajemati iz naših knjig koristne stvari o starih časih. Taki ljudje za nas niso tuji, ampak prijatelji; z njimi bomo radi delili svoje misli, in le s temi istinitimi sinovi človeštva hočemo pogovarjati se o napredku in civilizaciji. Mi smo preverjeni, da nismo nič občeja z raznimi sleparji, ki prihajajo na naše bregove.

Jaz sem zadosti povedal in nadejam se, da sem napravil nekoliko utisa na one, ki nas imenujejo barbari. Mi smo nezaupni, to je pa tudi vse. Ali mari v naših časih ni moč najti boljše sisteme, kakor je protektorat, da bi ustanovili zveze z oddaljenimi deželami? Ali se ni bolje tako sporazumeti, da se na obeh straneh nekoliko odjenja? Civilizacija bode od tega imela samo dobiček. Zdaj pa vsak strel topa napravi le škodo civilizaciji. Ljudje ljubijo strel in hrup, pa pozabljajo, da lavo-ričke cveto le na razvalinah.

(Dalje prih.)

nem zboru in českem deželnem zboru. Koliko časa že ostavljajo ta dva zbora, pa jih še sedaj neso ostavili. Slab uspeh pasivne politike Čehov je ostrašil vse stranke pred pasivno politiko. Nemški liberalci pa ne marajo za njo, ker dobro vedo, da nemajo dosti velikih večin za seboj in bi se te večine kmalu izpremenile v manjšine, ko bi se volitve večkrat ponavljale in njih sedeže bi zasedli konservativni poslanci. Ko so Čehi ostavili deželni in državni zbor, ostali so sedeži prazni; ko bi pa isto storili liberalci, bi se sedeži kmalu popolnili s konservativci.

27. t. m. bode prva seja **ogerskega** državnega zbora, v kateri se bode oficijalno naznanilo, da kralj 29. opoldne s prestolnim govorom otvori državni zbor. Potem se bode zbornica konstituirala in volila delegacijo, ki bode zborovala v oktobru. Po zasedanju delegacij začne se v državnem zboru budgetna debata in takoj za njo debata o reformi gospodske zbornice.

Vnanje države.

Cenilne komisije **srbske** začele so svoje delo v Belgradu in tudi v več okrajih po deželi.

Turška vlada se je obrnila s posebno noto na velevalsti in je naprosila, da odpošljejo svoje odposlance za urejenje lastninskih pravic onih mahomedancev, ki imajo posestva v Srbiji. Turška in srbska vlada se že dolgo o tem pogajata, pa se niti mogli nikakor sporazumeti. Sedaj bodo velevalsti odločile.

Predvčeraj se je sešla **holandska** zbornica. To zasedanje bode zato važno, ker se bodo mu predložile nekatere spremembe ustave, ki se tičejo nasledstva.

Angleška vlada je sklenila na prošnjo generala Wolseleya pomnožiti angleško vojsko v Egiptu za 3000 mož.

Poročila raznih listov, da se v Parizu snide oktobra meseca nova **egiptovska konferenca** se ne potrjujejo. Na to se sedaj v diplomatskih krogih niti mislilo ni. Predno se bode kaj dalje sklepalo, treba je počakati uspeha misije angleškega nadkomisarja Northbrooka in sudanske ekspedicije. Pozneje se bode egiptovski vprašanje pač reševalo po evropskih oblasteh, ker so vse teh mislij, da je Evropa kompetentna definitivno sklepati o egiptovskih zadevah. Kako se bode to vršilo, se li skliče zopet konferenca, ali se bode pa samo dopisovalo mej velevalstmi, to še ni določeno.

Dopisi.

Iz Zagreba 16. septembra. [Izvirni dopis.] Danes pričele so se volitve v hrvatski sabor; do druge ure popoldne je znanih 10 volitev, in sicer je voljen: v Varaždinskih toplicah član stranke prava župnik Šimek proti magjaronu kanoniku Vučetiću in neodvisnjaku kanoniku dr. Račkemu, v Koprivnici dr. David Starčević proti vladnemu kandidatu dr. Štefanu Spevcu, katera dva kotara sta do zdaj bila zastopana po vladinej stranki.

V Križevcih izvoljen je prejšnji zastopnik od neodvisne stranke dr. Fr. Marković.

Vladini kandidati izvoljeni so: dr. Marko Lončarić v Slatini, urednik „Narodnih Novin“ Miloš Zec (Srb) v Pakracu, Svetozar Kušević (Srb) v Vukovaru, Gjuro Dedović v Novskevi, Čiro Milekić (Srb) v Mitrovici, odv. Nikola Crnković v Gjurjevci, baron Jovan Živković (Srb) v Zemunu.

Glavna bitka bode jutri. V Zagrebu sta se zjedini oboje opoziciji, pa si stojita nasproti v I. kotaru odv. Nikola Krešić in umirovljeni vel. župan Drag. Pogledić, v II. kotaru odv. dr. Lavoslav Šram in dr. David Starčević, v III. kotaru kanonik Fr. Gašparić in dr. Anton Starčević. V III. kotaru, kateri je do zdaj zastopal bivši ban grof Lad. Pejačević, ima dr. Anton Starčević mnogo nade, da bode izpodrinil vladnega kanonika Gašparića. Čudno je razmerje v I. izbornem kotaru. Pod Rauchom je bil Pogledić predstojnik vladnega odela za bogoštovje in nastavo, tedaj magjaron, a Krešić je bil narodnjak, zdaj je Krešić vladni kandidat, torej magjaron, a Pogledić je neodvisen narodnjak, in tako je prišlo, da tisti činovniki, ki pred neolikimi leti neso smeli glasovati za Krešića, zdaj morajo glasovati zanj.

Dr. Derenčin, bivši predstojnik pravosodja, kandidira v Djakovem kot kandidatu neodvisne stranke. Mej tem, ko ga tamo spremljata dva žandarja po vseh njegovih potih kot opozicijskega kandidata, je ban grof Khuen-Hedervary reproduciral tisto naredbo, katero je koncipiral dr. Derenčin pred tremi leti ter jo je ban grof Pejačević razposlal bil sodstvenim uradnikom prigodom poslednjih volitev leta 1881.

To vse je moči razumeti, če se pomisli, da boj mej strankami na Hrvatskem je boj državno-pravni, a ne boj za narodnost, kakor ga bijemo Slovenci.

Če smatramo Slovenci neodvisno stranko na Hrvatskem za najboljšo svojo prijateljico, ne smemo misliti, da so nam sovražniki vladini pristaši ali pa članovi stranke prava. — naposled ker so ipak vsi — Hrvatje, in to je glavna stvar.

Iz Vipave 14. sept. [Izv. dop.] (Konec.)

Iz Ljubljane. — V jutro hudo deževalo, na lepo vreme ni bilo misliti, zato se je „Sokol“ v Ljubljano vrnil, pošilja Vam deputacijo in v duhu vsem prisrčen pozdrav! Valentinčič.

Iz Rudolfovega. — Dvajsetletnico praznuje srčno pozdravlja in jim kliče: Slava!

Dr. Poznik, dr. Ferjančič.

Iz Idrije. — Zbranim Sokolom in vsem udeležencem dvajsetletnice Čitalnice gromoviti: na zdar!

Bregar, Rejec, Skraba.

Iz Ljubljane. — Ker je celo noč deževalo, ni odšlo naše društvo k Vašej slavnosti in Vam tem potom kliče srčni: Na zdravje!

Odbor „Sokola“.

Iz Ljubljane. — Zelo obžalujemo, da se zaradi neugodnega vremena ne moremo udeležiti z zastavo. Čestitamo Vam tem potom k današnji slavnosti. Dvajset let že hrabro stoji Vaša Čitalnica, naj ta zvezda miglja še mnogo let na narodnem obnebi, naj širi omiko in narodnost po krasni Vipavski dolini, naj krepko napreduje. Zakličemo: živeli vsi udje njeni, živeli vsi pri slavnosti navzočni! Na zdravje!

Ljubljanski „Sokol“.

Iz Gorice. — Pozdrav zbranim rojakom. Vipavska Čitalnica živea mnogo let!

„Goriško podporno društvo“.

Iz Trsta. — Vsem udeležencem današnje slavnosti presrčen: Na zdar!

Dražil, tajnik „Sokola“.

Iz Postojine. — Da je Vipavec na duhu razvit, to je tvoja zasluga. Slava Tebi in Tvojim čestilcem!

Dr. Rudolf Globočnik, dr. Vladimir Globočnik, Ivan Lavrenčič, kaplan.

Iz Slovenjgradca. — Živea Vipavska Čitalnica, naj še mnogo let vrlo napreduje!

Jože Barle, pravoslovec.

Iz Gorice. — Živea Vipavska Čitalnica itd. Profesorja Ber... in Čeb...

Iz Slovenjgradca. — Slava Vipavski Čitalnici itd. Jože Barle, senior.

Dospelo je še mnogo, mnogo pozdravov, za katere se tukaj vsem presrčno odbor in celo društvo zahvaljuje.

Po splošnem obedu je strel topičev naznanil, da je delavsko društvo iz Ajdovščine dospelo. Hitro se vsa zbrana društva s Tržaškim Sokolom, z zastavami naproti podajo, in Ajdovsko delavsko društvo, broječe nad 50 udov, in z društveno zastavo, presrčno pozdravijo, na kar je g. Makovec krepko odzdravil. Živio-klicev ni bilo ne konca ne kraja, vsa društva in spremljavnici vrnejo se potem v čitalnične prostore. Tukaj se je ravneseljevalo, mnogi pa so se udeležili javne tombole kmetijske družbe.

Že ob 7. uri zvečer je bila čitalnična dvorana občinstva prenapolnjena tako, da mnogo ljudij ni dobilo več ustopa.

Čitalnični tajnik g. Zarnik pozdravi navzočne, in na to zapoje čitalnični in došli pevci v koru pod izvrstnim vodstvom g. Marcine iz Gorice. Petje je bilo tako ubrano, pravilno in popolno, da ga tudi izvedenci neso mogli prehovati. Občudovali smo posebno g. Ditriha tenor in sploh čiste glase vseh pevcev.

Mej petjem se je predstavljala igra „Eno uro doktor“. Kar se tiče te predstave, moramo reči, da so sodelovale samo vajene izvrstne moči, odlikovali so se gospodičini Kobalovi in Deklevovi, kakor tudi gg. Silvester, Tonioli, Kostanjevec in vsi drugi na posebno zadovoljnost občinstva, in le jeden glas se je čul, da bi jih v kratkem zopet na odru videli.

Po igri oglašil se je zopet izvrstni pevski zbor, ki je moral vsled neprestanega ploska vse točke ponavljati.

Na to nastopi g. Rohrmann, pristav na Slapski šoli in razloži pomen današnje svečanosti, se spominja ustanoviteljev Čitalnice, njenih čestilcev in sploh zgodovine tega društva. Njegov jedrnat govor je zbrano občinstvo z največjo pozornostjo poslušalo, in občno mnenje je bilo, da je bil govor posebno umesten in izbornost sestavljen.

Po govoru zapoje zbor, po petji pa nastopi g. Silvester, ter predstavlja kot šaljiv prizor, piskroveca, prepeva primerne pesni. Ta uloga se mu je jako dobro posrečila.

Ko se pevski zbor še enkrat oglašil, je bila veselica končana in pričel se je ples, ki je do bega dne trajal.

Vsem društvom in gostom Čitalnice, kakor tudi vsem tistim, ki so se Čitalnice telegrafičnim ali pismenim potom v ta dan spominjali, izreče odbor presrčno zabvalo in srčen „Na zdar!“

Domače stvari.

— (Iz Ptuja) se nam piše v 16. dan t. m.: Kljub vsem že izdanim ministerskim naredbam se mnogo slovenskih ulog rešuje še vedno nemški, a ne samo v našem mestu, tudi pri sodišči v Ormoži je tako. Treba bode zopet potrkati na višjem mestu.

— (Iz Trsta) poroča prijatelj našemu listu o imenovanju visokočastitega g. Mihaela Debeljaka kanonikom pri stolnici Sv. Justa. Novoimenovanec je rodom Tržačan z Gorenjskega, zvest sin svojemu narodu, ki neprestano podpira razvitek Slovenstva. Premnogo zaslug si je pridobil pri šolstvu in dušnem pastirstvu zadnja leta tudi kot poverjenik Družbe Sv. Mohorja. Res uzoren duhovnik in dosleden mož, ki dela brez hrupa in častihlepnosti za vero in narod! Bog daj 69 letnemu starčku mnogo let uživati bodoče mirnejše življenje. Mi Slovenci Tržaški mu posebno čestitamo!

— (Na gimnazijo Ljubljansko) prišlo je letos več dijakov s Štajerskega. To je dobro znamenje. Le tako naprej.

— (V Ljubljansko realko) upisanih je 247 učencev. V razredu I. a jih je 40, v I. b 56. V 5. razredu jih je samo 10, v 7. razredu pa samo 6, mej temi 5 Slovencev.

— (Gospod Šuklje in kranjski učitelji.) Piše nam naroden učitelj: „Zelo je razširjeno mnenje, da mi narodni učitelji na Kranjskem simpatizujemo z gosp. Šukljem, oziroma z njegovim političnim evangelijem. Tudi dokazovati sem že čul to mnenje. Dokazovanje to pa si je vzelo za načelno misel trditev, da učitelji le preradi svoje politično prepričanje damo omajati in izpodbiti od kruhorstva svojega. Ker je g. Šuklje član c. kr. šolskega sveta, ker je bil lani pred volitvijo proglašen kot kandidat iz učiteljskega stanu in je tore sedaj nominelen zastopnik tega stanu v deželnem zboru, ker je vrhu tega mož sam zelo polnosten za učiteljsko blaginjo in ker ga konečno hudobni svet že sedaj hoče videti na Pirkerjevem mestu: zato je vse dobro, kar ima kranjski učitelj pričakovati v tej dolini solz, zavisno od dobre volje g. Šukljeja, in naše učiteljsko kruhorstvo mora gledati, da vsemogočnemu ne pride noben oblaček na učeno čelo in da imamo veliko zaslug pridobljenih, predno potrkamo na vrata njegova! Tako se tu pa tam misli in sklepa, ne pomislivši, da se nam tako velika krivica godi. Kukavci je v vsakem stanu, a dejanja kukavci ne smejo se podtikati celi skupini. Vsako politično vreme izkazi nekoliko značajev, za naš slučaj pa vrhu tega pride še pičila služba, ki učitelja nagiba, hoditi za Šukljem in pobirati — obetano mano. Prav znatiželjan sem torej bil, v koliki meri je opravičena hitra sodba o šukljevanji mej mojimi kolegi, koliko izmed njih čuti potrebo, goreti za novega voditelja narodnih Kranjcev. Tej moji znatiželjnosti pomagal je ustreči sam g. Šuklje. Prošlega tedna zborovalo je „Slovensko učiteljsko društvo“, ki je staro zavetišče narodno mislečih učiteljev. V zbor se prikaže gospod Šuklje. Vrata so se odprla, v dvorano stopi zagovornik vladnih načel, deželnozborski zastopnik učiteljev, mož, ki se čeni imeti in še dobiti pratiko za dobro in slabo vreme učiteljev kranjskih, mož, ki ne vem kdo vse je na Dunaji zadovoljen z njegovimi javnimi nastopi, sploh prva osoba za g. baronom Winklerjem v deželi: kdo učiteljev ne bi planil po konci? Kdo bi s prepričajno reverencijo ne hitel takemu možu nasproti? Še prejšnja leta, ko gospod Šuklje ni bil še to, kar je postal posihmal, pozdravljali smo ga zbrani učitelji burno, kadar je došel mej nas. Tem več uzrokov bi imelo biti letos za naše simpatije? Da, če bi bile naše simpatije kruhorbske! Toda politika, premenjena politika g. Šukljeja napravila nam je v kratkem času mrzla srca zanj, simpatije do njega so nam zginile, ker izgubili smo vero v njegovo narodno politiko! O tem sem se v svoje veliko veselje uveril jaz, a uveriti se je mogel tudi sam gosp. Šuklje, videč zadnji četrtek, da je sedaj tujec v „Slovenskem učiteljskem društvu“. Kakor je zahtevala gostoljubnost, le tako je bil vsprejet, o prejšnjih simpatijah ne se ničesar pokazalo v teh krogih. Niti obeti njegovi, izraženi

v posebnem govoru, da se hoče potozati za koristi kranjskega učiteljstva, neso bili dovolj laskavi, da bi koga izmed nas zapeljali k izrazu zadovoljnosti. Mrzlo, ledeno-mrzlo smo vzprejeli in poslušali gosp. Šukljeja! Politika brez idejale, reprezentant koščene take politike tudi ne zasluži družega. Jaz pa sem si zadovoljen mislil, da članovi „Slovenskega učiteljskega društva“ bili so zmirom pravi narodnjaki in da so pravi narodnjaki tudi dandanes. In po tem dnevu bodem še nadalje trdil, da se kranjskemu učiteljstvu krivica godi, ako se toliko o šukljevanji v njem govori.“

— (Načelstvo slovenski posojilnic) prosi vse posojilnice, da naj pošljejo računski pregled za dobo od 1. januarja do 30. septembra 1884. do 25. t. m., da se objavi v „Zadrugi“; ko bi pa to ne bilo mogoče, pa vsaj do 1. oktobra t. l., da se objavi pri občnem zboru dne 5. oktobra t. l. v Ljubljani. Za občni zbor se bodo razposlala posebna povabila.

— (K hrvatskim volitvam.) Tudi v Zagrebu je veliko taci ljudij, ki se zamere boje in z raznimi izgovori ostavljajo mesto, da jim ne bode treba na volišče pokazati svojo politično barvo. Ta mora v vinograd, drugi obiskat obolelega prijatelja, tretji dobil je neugodno poročilo, da razsaja neka kuga mej njegovo živino, s kratka, kdor more, beži in v ponedeljek nabralo se je toliko taci begunov, da so morali sestaviti poseben vlak, ki je odpeljal neodločne in strahopetne volilce. — Dr. David Starčević ni 15 dni v svojej postelji spal, ker je mej tem časom prepotoval vso Hrvatsko in korteševal za volitev.

— (Iz Zagreba) se nam piše o včerajšnjih volitvah: Nadalje so izvoljeni: od vladine stranke: Nik. Milič v Glini, grof Teodor Pejačević v Našicah, Lav. Ittlinger in Gjoko Krešić v Oseku, Vaso Kristović (Srb) v Rumi, baron Zmajić v Virji, Josip vitez Rukavina v Otočcu. V Perovici član stranke prava dr. Bakarčić. V Samoboru bo ožji izbor mej vladinim Jurčićem in članom stranke prava odv. dr. Hinkovičem. Mir se ni nikjer kalil.

— (K III. obrtniškem shodu na Dunaji.) Kakor smo že poročali, dovolilo se je „Morgenpost“, kot pravi in jedini zastopnici obrtnikov, da se udeleži zborovanja, o drugih časnikih pa je Buschenhagen rekel, „da vsa poročila po svoje zavijajo“. Obrtniki, ki nekoliko temeljiteje mislijo, so sicer že takrat vedeli, da tudi „Morgenpost“ ni boljša od drugih, ker je večkrat jednako pobijala obrtniške nazore, kakor drugi židovski časniki, a sedaj je tudi Buschenhagen prvi dobil povod spoznati, da tudi „Morgenpost“, pri kateri, kakor poroča „Bohemia“, tudi sami židi pišejo, jednako zavija, kakor „Neue freie Presse“. V včerajšnji številki „Morgenposte“ objavlja Buschenhagen na podlagi §. 19. tisk. zakona, da njeno poročilo o ovaciji ni resnično, kajti 1. Buschenhagen ni govoril v imenu odbora in 2. „Morgenposte“ ni priporočal, — ker o tem niti govoril ni in je torej dotična trditev „Morgenposte“ popolnem izmišljena. Kakor kaže, moral bode pri IV. obrtniškem shodu Buschenhagen tudi „Morgenpost“ izključiti.

— (C. kr. kmetijska družba kranjska) bode 27. t. m. v Kranji na dražbi prodala 6 pincgavskih bikov.

— (Iz pred porotnega sodišča.) Včeraj bil je pred porotniki 21letni Franc Jugovec iz Godešič zaradi hudodelstva teške telesne poškodbe. 1. dan junija t. l. bilo je kaci 26 fantov iz Reteč, Godešič in Gorenjevsi v Lovričevih krčmi. 20 jih je pozno v noči odšlo, ostali pa so se stegli in pri tem pretepu je zatoženec Janeza Aliča, ki ga je bil nekdanj pretepel, s kamenom po glavi udaril, da mu je vid oslabil in da z levim očesom prav malo vidi. Porotniki so vprašanje glede teške poškodbe potrdili, zanikali pa, da bi bil vid za vselej oslabil in Franca Jugovca obsodili na osem mesecev teške ječe, poostrene s postom.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 17. septembra. Izvoljeni: Krešić, Šram, Gasparić. Do zdaj 26 vladnih, 6 neodvisnih 12 starčevićevcev, 2 divjaka.

Skierniewice 17. septembra. K včerajšnjemu lovu vozila se je carica z avstrijskim cesarjem, car Aleksander pa s cesarjem Viljemom. Avstrijski cesar bil je v ruskej generalskej uniformi, Viljem, car, veliki knezi, v lovskej opravi. Pri povratku z lova vozil se je

Viljem poleg carice, cesar avstrijski in car sta se vkupe vozila. Mej tem pripeljal se je iz južne Rusije veliki knez Mihael Nikolajevič, ki je v avstrijskej uniformi najprej obiskal cesarja Frana Josipa, potem pa v pruskej uniformi nemškega cesarja. Ko so vladarji bili na lovu, imeli so Bismarck, Kalnoky in Giers posvetovanje, ki je trajalo dve uri. Pri fotografu prišli so potem zopet vkupe in ogledali fotografije posamičnih prizorov tega sestanka. Ob 6 1/2 uri vsprejel je nemški cesar Kalnoky-ja. Ob 7. uri bil je družinski obed v graščini, ob enem pa maršalski obed v specialnem kolodvoru. Ob 9. uri zvečer predstava v gledališči, pozneje čaj. Kalnoky dobil je veliki križ reda sv. Andreja, Giersa in Lobanova odlikoval je cesar avstrijski z velikim križcem Štefanovega reda. Vrh tega dobilo je spremstvo vseh treh vladarjev odlikovanja.

Napolj 17. septembra. Včeraj jih je 463 zbolelo, 258 umrlo.

Tuji:

dne 16. septembra.

Pri Sloani: Baron Hilfert z Dunaja. — pl. Toppo iz Trsta. — Bergant iz Rudolfovega. — Fischbach, Chaloupka z Dunaja.

Pri Malici: Dr. Frankl z Dunaja. — Covachovich iz Trsta. — Burgstaller iz Reke. — Friedl, Deperis, Oblak, Krandl, Kuschke z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. sept.	7. jutraj	743.62 mm.	+12.6°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	743.98 mm.	+21.8°C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	744.78 mm.	+15.0°C	brezv.	obl.	

Srednja temperatura +16.8°, za 2.9° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 17. septembra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	6	50
Rež,	5	20
Ječmen	4	39
Oves,	2	93
Ajda,	4	87
Proso,	4	87
Koruza,	5	20
Leča	8	—
Grah	8	—
Fižol	8	50
Krompir, 100 kilogramov	2	67
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	82
Špeh frišen	—	70
„povojen,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	2 1/2	—
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje	—	64
Svinjsko	—	66
Koštrunovo	—	32
Pišče	—	40
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	1	60
Slama,	1	51
Drva, trda, 4 kv. metre	7	60
„ mehka, „	4	80

VIZITNICE
priporoča
„Narodna Tiskarna“
po nižji ceni.

zobozdravnik A. Paichel
ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsake bolečine ter opravlja plombiranja in vse zobne operacije
poleg Hradeckijevskega mostu, 1. nadstropje.

Umetne
(32-69)

Ustanovljeno 1767.

Svetinja za napredek
Dunaj 1873.

Sesalke

Svetinja za zasluge
Dunaj 1873.

najboljše konstrukcije za različne namene: za pivarne, tovarne, rudnike, vodnjake in vodovode; potem

**sesalke in priprave za rabo v kleti;
pristne angleške cevi iz litega železa;
konopljine in gumaste vodovodne cevi;
kovinsko blago**

vsake vrste, prehodne, odtočne, privatne, glavne, vijačne in zračne zaklopnice (ventile), vsakovrstna priprava za združenje in podaljšanje vodnih cevij, kopalne priprave, parni kotli, varnostne priprave, priprave za mažo i. t. d. i. t. d.

pritiskalne in samokipeče pipe
in
(813-3)

kovinski in medni liv po kalupih
priporoča po najnižjih cenah z zagotovilom izvrstne izdelave

ALBERT SAMASSA,
e. kr. dvorni zvonar, tovarnar in izdelovalec gasilnega orodja
v Ljubljani.

Častna diploma
Gradec 1880.

Podrobnejši cenilnik
na zahtevanje
zastonj in franko.

Častna diploma
Trst 1882.

17 svetinj za odlikovanje.

Dunajska borza

dne 17. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80	gld.	80	kr.
Srebrna renta	81	gld.	85	
Zlata renta	104	gld.	80	
5% marena renta	95	gld.	85	
Akcije narodne banke	849	gld.	—	
Kreditne akcije	298	gld.	80	
London	121	gld.	70	
Srebro	—	gld.	—	
Napol.	9	gld.	68	
C. kr. cekini	5	gld.	78	
Nemške marke	59	gld.	65	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	124	
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	170	
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104	gld.	80	
Ogrska zlata renta 6%	122	gld.	80	
„ papirna renta 5%	92	gld.	75	
5% štajerske zemljišč. od vz. obliq.	88	gld.	85	
Dunava reg. srečke 5%	105	gld.	—	
Zemlj. obliq. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100	gld.	115	
Prior. obliq. Elizabetine zapad. železnice	120	gld.	75	
Prior. obliq. Ferdinandove sev. železnice	108	gld.	60	
Kreditne srečke	105	gld.	50	
Rudolfove srečke	100	gld.	176	
Akcije anglo-avstr. banke	10	gld.	18	
Tramway-društ. velj.	120	gld.	104	
	170	gld.	211	

Kupujem in plačujem po najvišji ceni **krompir, ašol,** vsake vrste **zelišča,** kakor **orehovo perje** in **lušine, norice, češminovo zrnje, češminovo lubje** od korenin in od **pallio itd., ječlice, suh želod, žir ali bukvice.** (568-3)

Josip Levec,

trgovec na Sv. Petra predmestji pri mesarskem mostu.

Nov, majhen, eleganten, prav lahek

Landauer

proda se

(590-1)

po ceni v **Igriških ulicah hiš. št. 8.**

Potovalnega zastopnika

za jako ugodnih pogojev **vsprejme** (591-1)
glavni zastop banke „**SLAVIJE**“ v Ljubljani.

Fin med v satovjih

se dobiva pri

(557-5)

Oroslavu Dolencu

v Ljubljani, v Gledaliških ulicah.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „**Germania**“, 4200 ton, 6. oktobra.

„**East Anglia**“, 3200 „ okoli 25. „

Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**

Potniki naj se obrnejo na (552-11)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano** d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.